

Flerårsplan 2008 - 2011

**Det lokala alternativet för
botkyrkaborna**

Innehåll

Inledning.....	3
Skatteproblematiken.....	3
Ett samhälle i utveckling	4
Arbete och tillväxt.....	5
Bostadsplanering och kommunikationer	6
Kultur/ fritid	6
Skolan	7
Äldrevård/ omsorg.....	7
Miljö	8
Revision	8
Investeringar	9
Driftbudgetsammandrag	9
Yrkande.....	10

**Yrkande
2007-06-19**

**§ 101
Flerårsplan för perioden 2008-2011**

Inledning

En flerårsplan skall vara framåtsyftande och informativ och utgöra en god grund inför arbetena med såväl långsiktig ekonomisk planering som årsbudgeterna i syfte att kommunen skall kunna få såväl en hållbar ekonomi i balans som god service till kommuninvånarna.

Förslag och beräkningar som kommer fram i flerårsplanen från den styrande majoriteten, s, v, och mp, är intressanta och i en del kan vi i bp instämna, men vi har dock avvikande mening och andra värderingar i olika avsnitt, vilka vi redovisar längre fram.

En ny infallsvinkling i liggande förslag till flerårsplan är de synpunkter som kommer fram i ett 30 års perspektiv då det gäller utvecklingen för ett hållbart Botkyrka.

De allt överskuggande frågorna i detta perspektiv kommer att bli och är redan klimat- och miljöfrågorna samt energiförsörjningen.

Vi ser det så krasst som, att tar vi inte itu med dessa frågor nu kommer generationerna efter oss att ifrågasätta vårt agerande, eftersom det handlar om mänsklighetens överlevnad.

I ett sådant perspektiv kan det för framtidens botkyrkabor bli svårt att förstå innebörden av:

1/ att ha arbete, 2/ känna sig hemma, 3/ få de bästa skolorna, 4/ att kommunen inte bidrar till klimatförändringar, 5/ vara friska och må bra, 6/ ha förtroende för varandra och för demokratin. Dessa frågor är förvisso stora utmaningar och det måste självfallet komma fram förslag till någon form av hållbara och långsiktiga lösningar.

Det är därför något förvånande att det i dokumentet inte finns några djupare analyser hur vi kan rädda miljön och bearbeta klimatfrågorna samt energiförsörjningen.

Vi i bp har föreslagit att kommunen bör utreda om vi kan medverka till att utveckla ett solenergicentrum, som förr eller senare kommer att bli ett hållbart alternativ till uppvärmning av bostäder och arbetsplatser. Detta är ett av många förslag som är starkt framåtsyftande och kan komma vara genomfört i ett 30 års perspektiv och bli en bidragande del till att rädda vår miljö och vårt klimat.

Skatteproblematiken

Det vi kan konstatera är att den styrande majoriteten, s, v och mp, inte har med någon vision om skattesänkning under perioden, vilket rimligen borde finnas med i en flerårsplan och som vi efterlyst tidigare.

Vi kan konstatera att de ekonomiska förutsättningarna har förändrats under föregående och innevarande år både på hemmaplan och i omvärlden i övrigt, vilket onekligen försvårar arbetet med framtidsbedömningar, som därför endast kan bli chansartade beräkningar.

För botkyrkebarnas vidkommande är det dock redan en realitet då landstingsskatten höjdes under förra mandatperioden och att kommunala avgifter på en del områden stigit under innevarande år, vilka sammantaget ger den enskilde sämre ekonomiska förutsättningar att klara av sin situation. Detta kan medföra ett krympt utrymme för en skattesänkning, men trots detta finns det anledning till att undersöka vilka möjligheter som kan skapas och ge utrymme till att sänka utdebiteringen för botkyrkebarna under flerårsplanens period.

Vi i bp anser att det kommer bli nödvändigt att kommunalskatten sänks med tanke på att flertalet av kommuninvånarna är låg- eller mellaninkomsttagare, vilka drabbas hårdast av ett alltför högt skattetryck eftersom kommunalskatten är proportionerlig.

En skattelättnad för botkyrkebarna skulle ge utrymme för att en större köpgrupp kan komma ut på marknaden och därmed också både stimulera kommunens ekonomi och höja sysselsättningsgraden för kommuninvånarna.

En långsiktig kommunal planering och noggrann prioritering, som framför allt riktas till kärnverksamheterna, anser vi i bp som naturligt för att skapa förutsättningar för att få en stabil ekonomi i balans och då kommer det bli nödvändigt att det skapas förutsättningar till att uppnå ett resultatmål om 2 % och att kostnaderna ej ökar snabbare än intäkterna.

Den styrande majoritetens förslag ger indikationer på att resultatmålet under perioden kommer att ligga kvar på en låg nivå även om det finns en viss uttalad ambition att hålla fast vid de 2% av skatteintäkterna i enlighet med tidigare formulerad målsättning.

* * * *

ETT SAMHÄLLE I UTVECKLING – HÅLLBAR VERKSAMHET –

MEDBORGAREN I CENTRUM

I flerårsplanens förslag framkommer att hållbarhetsperspektivet skall avspeglas i kommunens alla verksamheter varvid en del **miljöaspekter** tas upp. Vi saknar dock att kommunen inte tar upp planering av byggplaner, som kan komma leda

till ett större energibehov än genomsnittet vad gäller uppvärmning av framtida bostads- och arbetsplatsbestånd. Här vill vi peka på den storskaliga utbyggnaden som har påbörjats på F 18/Riksten, vilken kan komma bli ett kardinal exempel på slöseri av energiförsörjning längre fram.

Kommunen måste noga överväga på vilka områden man avser att planera och uppföra nybyggnationer som inte leder till ett sådant energislöseri.

All nybyggnation måste därför styras till områden, som ger besparingseffekter längre fram i preventivt syfte att skapa förutsättningar för att trygga energin och miljön.

Vi anser därför att Botkyrka kommun skall ha en specifik energisparplan, som redan på planeringsstadiet av bostäder och arbetsplatser i nya områden tar fram konsekvensbeskrivningar vad gäller energibehov för uppvärmning, miljöpåverkan och samhällsekonomin, vilka skall ligga som grund för en hållbar utveckling av en framtida energiförsörjning i Botkyrka.

Därtill måste kommunen göra noggranna riskbedömningar av förorenade områden vid planering av bostäder och arbetsplatser i enlighet med Naturvårdsverkets framtagna riktlinjer i syfte att värna om kommunens framtida miljö för kommande generationer.

Ett annat hållbarhetsperspektiv är de **ekonomiska aspekterna**, som vi i bp har en annan inriktning till vad det gäller delar av IT-verksamheten, som vi anser mycket väl bör kunna läggas ut på outsourcing, (se vår motion från 2004), i syfte att få en ner omkostnaderna för kommunens administration. De medel som frigörs skall självfallet läggas ut direkt i kärnverksamheterna, skola, vård och omsorg samt underlätta för en framtida skattesänkning. Därutöver anser vi att på sikt måste målet för resultatnivån hamna på 2 %, som framförts här ovan, för att få en hållbar verksamhet med en ekonomi i balans.

Vidare anser vi att kommunen måste satsa på en än mer offensiv **integrationspolitik**, varvid målsättningen skall vara att varje kommun del skall ha möjligheter till att få en bättre balans i befolkningsstrukturen för att Botkyrka skall kunna uppnå både en ekonomisk och social stabilitet.

Kommunen måste därför tydligare avkräva att även andra kommuner i länet och landet tar sin del av ansvaret för nyinflyttade invandrare i och för att dessa skall få ett humant mottagande i Sverige.

I en offensiv integrationspolitik skall kommunen självklart se över **personalaspekterna** och utnyttja den resurs av välutbildade akademiker och yrkeserfarna personer med utländsk bakgrund som finns att tillgå, men idag arbetar utanför sina egna kompetenser.

Vi i bp anser att denna resurs mer eller mindre kommit i skymundan och bortsetts från, varför vi anser att kommunen här bör medverka till ett aktivt agerande.

Med en sådan filosofi under perioden skulle man så småningom kunna minska segregationen i boendet och på arbetsplatser samt underlätta för en konstruktiv integrationspolitik; få ner omkostnaderna, pressa ner skatten och skapa en positiv och hållbar utveckling av kommunen.

Vidare anser vi att kommunens företagshälsovård med friskvård, "Hälsan", måste utvecklas i syfte att på sikt ge trygghet och stabilitet för personalen samtidigt som servicen förbättras för kommuninvånarna. En god personalpolitik sett ur folkhälsoperspektivet måste vara en självklarhet inför kommunens utveckling och ger ytterligare en dimension åt en hållbar verksamhet.

Botkyrka skall vara föregångare för en hållbar verksamhet, som framkommer i förslaget, men vi anser fortfarande att personer med psykiska funktionshinder skall kunna få erhålla erbjudande om Personligt Ombud, PO, för denna funktion är så pass viktig att den rimligen bör omnämnas och kunna få utvecklas. Det är och skall vara en rättighet för denna grupp människor efter psykiatrireformen under 1990-talet.

* * * *

1. ARBETE OCH TILLVÄXT

Arbete och tillväxt är och kommer vara en nyckelfråga för kommunen för att få en stabil ekonomi, och självklart skall kommunen sträva efter att skapa ett varierat utbud av arbetstillfällen både inom kommunen och på Södertörn.

Här anser vi att kommunen måste vara mer flexibel och aktiv i sitt näringslivsprogram. Bland annat bör kommunen kunna uppträda okonventionellt då det gäller att stödja exempelvis företagarna i Fittja centrum, som kan få en synnerligen besvärande situation om ytterligare stormarknader kommer att etableras vid E4/E20.

Vi i bp har ju tidigare föreslagit att kommunen skulle ha kunnat ge stöd till Fittja centrum för att detta skulle kunna utvecklas till en orientalisk bazar/ saluhall och bli ett annorlunda komplement till de traditionella utbudet.

I Vällingby m.fl. centra kommer förslag om förnyelser med bl.a. saluhallar, visioner av många som kommunen närmare bör undersöka.

Samtidigt ser vi det som absolut nödvändigt att kommunen stöder de småföretagare som kan komma hotas av nedläggning p.g.a. exempelvis utbyggnadsplaner, för att arbetsplatser inte skall försvinna från kommunen. Det vill säga att det är lika viktigt att värna om befintlig företagsverksamhet som att 'backa upp' nyföretagande.

2. BOSTADSPLANERING OCH KOMMUNIKATIONER

Vi i bp har vid flera tillfällen framfört att Botkyrka inte skall planera för några större utbyggnader av bostäder då vi anser att kommunen får anses vara färdigbyggd mer eller mindre. Vi accepterar endast en mycket försiktig utbyggnad under perioden både vad gäller exempelvis Riksten, norra Tumba och vissa delar av norra Botkyrka.

På Rikstensområdet kan rimligen både tidigare och nuvarande verksamheter dels få finnas kvar och dels återetableras i kombination med bostadsutbyggnad i liten skala. Väg 226 har varit och kommer att bli föremål för fortsatta utredningar om olika lösningar, som förmodligen inte kommer att synas förrän om 10-15 år. Vi har föreslagit både att ett tunnelalternativ bör utredas och att möjligheten av att utnyttja den redan befintliga korridoren utmed Grödinge-banan bör penetreras

för att få fram en långsiktig lösning av väg 226 då det gäller förbifarter både vid Tullinge, Tumba och Vårsta.

Vad som framkommer i flerårsplanen har kommunens miljonprogram fortfarande i viss utsträckning bristande attraktivitet, vilket bör leda till en stram återhållsamhet av större exploateringar i kommunen under perioden. Kommunen skall självfallet sträva efter att bli så attraktiv som möjligt att både bo och arbeta i och har synnerligen stor kapacitet för detta med tanke på den miljö och natur som finns, därför skall man inte tillåta en hård exploatering av något område som i sig redan är unikt. Med andra ord behöver man inte asfaltera gröna ytor som egentligen bör vara 'gröna' lungor för stressade storstadsmänniskor. Vi vill exempelvis att kommunen utvecklar en botanisk trädgård i norra Tumba istället för att planlägga och bygga bostäder på detta område.

En nybrutal exploatering av grönområden som nästan bara omhuldas av större byggfirmor får ej okritiskt tillmötesgå, istället skall vi som politiker inse vårt demokratiska uppdrag och respektera hur de allra flesta kommuninvånarna vill bo och utveckla Botkyrka kommun inför framtiden.

Rent allmänt anser vi därutöver att det fortfarande är angeläget att kommunen införskaffar en djupgående kunskap om uppsättandet av 3 G master innan man ger fortsatta bygglov för uppsättande av dessa master även om den nya s.k. ledningsrättslagen står över det kommunala planmonopolet, (se under rubrik miljö).

3. KULTUR/FRITID

Kultur/ fritidsnämnden har under en följd av år tillåtits att ta för mycket av den gemensamma kakan. Nämnden är i stort sett en fakultativ nämnd till skillnad från exempelvis skolan, men biblioteksverksamheten har kommunen viss skyldighet att hålla.

Flera av kultur/fritidsnämndens projekt och verksamheter skulle med fördel kunna läggas ut på **intraprenad** under flerårsperioden d.v.s. kommunens står för hälften och för den andra hälften näringsliv och föreningar.

Ett utmärkt exempel på ett sådant förfarande är att utveckla Brunnaområdet med rackethallen till en idrottspark och även med spontanidrott, som vi föreslagit tidigare.

Detta kan ge besparingar som skulle kunna användas dels till kärnverksamheterna och dels förbättra utrymmet för en framtida skattesänkning.

Satsningen på fritidsverksamhet för 10-12 åringar i Tumba är positivt och sådana satsningar skall självfallet även gälla för ungdomar i andra delar av kommunen som ex. i Grödinge och kunna drivas i intraprenadform.

Hela kultur/fritidssektorns innehåll bör ses över både i ett kortsiktigt och långsiktigt perspektiv, varvid ansvarsfördelningen av olika verksamheter måste tydliggöras, för att underlätta etablering av utomstående entreprenörer.

4. SKOLAN

I flerårsplanen framkommer bl.a. att skolan skall ge botkyrkaungdomar kunskaper som ger förutsättningar för vidare studier eller arbeten. Detta anser vi bp är en självklarhet men vi ifrågasätter om de hittillsvarande och föreslagna satsningarna kommer att ge sådana möjligheter.

Det vi framför allt vill lyfta fram är t.ex. den gymnasiala satsningen som med den nuvarande strukturen kan ge en ökad segregering och försvåra för de ungdomar som föredrar att gå i ett yrkesinriktat program.

Vi anser att kommunen bör se över om det finns möjligheter till att utveckla en av gymnasieskolorna till en rent traditionell yrkesskola i kombination med lärlingsutbildning, för att ge de ungdomar som går på **det individuella programmet** både stimulans och ökat självförtroende med åtföljande höjning av utbildningens och skolans status.

Då det gäller Tumba gymnasium har vi föreslagit att gymnasiet måste återinföra det naturvetenskapliga programmet så snabbt som möjligt för att botkyrkaungdomarna skall få ett bredare utbud vad gäller alternativa utbildningsvägar i kommunen. Så har nu skett under det senaste läsåret och vi kan konstatera att Tumba gymnasium delvis håller på att hämta in tidigare förlorad 'mark'.

Vi i bp har vid flera tillfällen fört fram att modersmålsundervisningen inte skall belasta skolans budget utan avvecklas i syfte att kunna ge svenskundervisning och S.A.S. ökade resurser, varvid en del av modersmålsundervisningen kan ske i frivillig form dels genom distansinläring via IT och dels under invandrarföreningarnas medverkan.

Detta kommer att bli ett starkt uttalat behov under perioden med tanke på befolkningsstrukturen i kommunen och samtidigt ge en förbättring i undervisningen vid kommunens grundskolor under samma tidsrymd. Det framkommer i flerårsplanen att studieresultatet i grundskolan försämrats, vilket bör leda fram till en djupare analys av orsak och dess verkan.

Vi vill därutöver lyfta fram att vårt urbana kulturarv måste tas väl vara på genom att föra över medel till kommunens bygdeskolor Uringe - och Olberga skolorna i Grödinge och Uttranskolan i Uttran för att dessa skall kunna upprätthålla fortsatt verksamhet.

5. ÄLDREVÅRD/OMSORG

Det är känt att kostnaderna har ökat för vård- och omsorgsnämnden, som har ansvaret för äldreomsorgen i kommunen, vilket möjligen kan bero på att nämnden dels ännu ej s.a.s. 'sjösatt' en äldreomsorgsplan och dels att nämnden under mandatperioden blivit tilldelad för lite medel.

Vi i bp anser att det är av stor vikt med satsningar både vid Tumba- och Alby Äng äldreboenden m.fl. och nystart för ett äldreboende i Tumba samt hemtjänst med tanke på åldersutvecklingen i kommunen.

Därtill skall läggas att vi anser att det inom varje kommundel skall finnas äldreboenden, som skapar trygghet för kommuninvånarna. Här

måste kommunen utreda nya okonventionella lösningar, som exempelvis att bygga om skolor eller andra tomma lokaler som ej utnyttjas idag, men kanske kan bli ett bra alternativ för äldreboende, som exempel kan nämnas Ängsskolan i Fittja.

Vi har i årsbudgeterna föreslagit ökade resurser till vård- och omsorgsnämnden, men detta är något som hittills ej gått igenom. Dock ser vi med tillfredsställelse att nämnden under kommande period får ett visst utökat anslag, men som vi ändå anser inte kommer vara tillräckligt.

6. MILJÖ

En ekologisk kommun innebär att samhällsutvecklingen skall drivas mot en stark miljömedvetenhet hos botkyrkaborna för att skapa en hållbar utveckling för kommande generationer. Vi anser att en storskalig satsning på bostadsutbyggnad kommer att förstöra det unika miljökapital som finns i Botkyrka, som istället måste satsa på att värna och bevara ovärderliga områden.

Som nämnts tidigare vill vi i bp att kommunen tar fram en specifik plan för Botkyrka om den framtida energiförsörjningen, som kan komma påverka både miljö och energibehov d.v.s. att närmare studera vilka effekter som kan uppstå vid planeringar av såväl bostadsområden som arbetsplatsområden.

Vi vill även lyfta upp frågan om de farhågor som finns då det gäller uppsättande av 3 G master. Kommunen bör istället undersöka möjligheten att avsätta områden, exempelvis i Grödinge till strålningsfria zoner för elöverkänsliga personer.

Vidare anser vi såsom tidigare nämnts att hela Brunna-området kan utvecklas till ett kreativt rekreationsområde med spontanidrott, Brunna Idrottspark, istället för att reservera mark för ytterligare handel med åtföljande parkeringsytor.

En exploatering av området minskar enbart de gröna ytorna samtidigt som invånarna får längre avstånd till att uppleva en avstressande natur och miljö.

7. REVISION

Vi i bp anser att under slutet av perioden skall kommunens revisorer ha representanter från samtliga partier företrädde i kommunfullmäktige och följa de råd som kommunförbundet avgivit inför innevarande mandatperiod, vilket utgör **ett naturligt demokratiskt krav i det politiska arbetet.**

Vidare anser vi att revisionen som har fått allt mer betungande arbetsuppgifter även får en utökad ekonomisk tilldelning.

Kommunen skall dessutom få möjlighet till att anlita utomstående revision vid specifika och komplicerade upphandlingar som slutförts.

* * * *

INVESTERINGAR

Det är bekymmersamt att se att den styrande majoriteten kommer med förslag i **investeringssammandraget** som kommer att öka lånebehovet under perioden, som ligger över den prognostiserade ramen och därmed bidrar till en försämring av kommunens ekonomi.

Trots detta anser vi att kommunen måste göra investeringar under de kommande 4 åren inom äldreomsorgen, som kommer få ett stort behov av boendeformer både vad gäller gruppboende för demensboende och korttidsboende/ rehabiliteringsplatser både på Tumba Äldreboende och Alby Äng Äldreboende med tanke på befolkningsstrukturens utveckling i kommunen.

Investeringsbehovet kommer också att vara stort framför allt då det gäller grundskolan såväl i norra delen som södra delen i kommunen. All upphandling i kommunen bör ske på sådant sätt att investeringskostnaderna kan läggas ut över en längre tid och inte belasta budgeten så hårt de närmaste två åren såsom framkommer i förslaget från den styrande majoriteten.

Därutöver måste kommunen vara observant på att inte dra på sig stora investeringsobjekt under en tid då man kan räkna med att det är som dyrast att förverkliga dem, om man vill leva upp till deisen om en hållbar verksamhet.

Samtliga investeringar måste ske i jämn och lugn takt, varvid prioriteringarna skall ske inom respektive årsbudgetar.

De investeringar som tas upp i liggande förslag angående utbyggnaden på F 18 av Rikstenområdet kan utgå.

Investeringssammandraget får stanna på ca 190 Mkr per år under perioden, d.v.s. i genomsnitt ca 210 Mkr lägre per år än i majoritetens förslag.

DRIFTBUDGETSAMMANDRAG

Förslaget till flerårsplan innehåller ju prognoser, som senare får korrigeras vid de årsvisa budgetbehandlingarna, men det finns verksamheter, som vi i bp särskilt vill lyfta fram redan nu då det gäller **driftbudgetsammandraget**.

Precis som i vårt förslag till budget för år 2007 anser vi att det finns förvaltningar som successivt måste dra ner på **central administration och onödig byråkrati**, dit hör: kommunledningsförvaltning, utbildnings- arbetsmarknadsförvaltning, teknisk förvaltning, barn och ungdomsnämnd/förvaltning, socialförvaltning, vilka sammanlagt skulle kunna ge en **årlig utgiftsneddragning på ca 30 Mkr under 2008 – 2011**.

Det har varit tillfredsställande att se att det blivit vissa förändringar i förvaltnings-organisationerna som inneburit små neddragningar av administrationen, men dock ej tillräckliga.

Driftkostnaderna för nämndernas verksamheter får ej överstiga:

- 3. 275 Mkr under år 2008 och**
- 3. 375 Mkr under år 2009 samt**

måste hållas på en nivå som kan anses vara skälig under resten av perioden motsvarande en ökning med ca 100 Mkr per år, innebärande en försiktig volymökning med 2- 5% samt pris- och löneökningar.

I ovanstående redogörelser har vi i bp föredragit att ange vår viljeinriktning inom olika områden och inte lägga ut specifika tal för varje nämnd, vi avser istället att återkomma till detta när årsbudgeten för 2008 behandlas i november.

* * * *

Ser man på **resultaträkningen** för perioden kan det egna kapitalet komma förbättrats något fram till periodens slut, men kan inte anses vara en helt nöjaktig prognos.

Vi i bp anser att kommunen måste hålla tillbaka utgiftssidan i driftbudgeten och på onödiga investeringsobjekt under perioden för att uppnå målet om en stabil ekonomi i syfte

att förstärka det egna kapitalet med minst 75 Mkr per år.

Det är detta som kallas för en god ekonomisk hushållning och att känna ansvar för botkyrkabornas skattepengar och som skapar förutsättningar till att Botkyrka är en kommun som är bra att leva, bo och verka i.

YRKANDE

Med anledning av ovanstående yrkar vi i bp att kommunfullmäktig beslutar

- 1 att uttala som sin mening att den kommunala utdebiteringen skall sänkas till 1994 års nivå under perioden, motsvarande med 1 skattekrone**
- 2 att uttala som sin mening att utbyggnaden av F 18/Riksten ej skall utföras på de premisser som föreligger för närvarande**
- 3 att investeringsramarna under perioden skall hållas på den nivå som föreslagits enligt ovan**

- 4 att driftbudgetsammandraget under perioden skall ligga på den nivå som föreslagits enligt ovan**
- 5 att målsättningen skall vara att det egna kapitalet förstärks med minst 75 Mkr per år under hela perioden**

Ulla-B. Ludvigsson

Lena Karlsson

Nils Junker